

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 ianuarie 2015**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Alexandr Hramcenco în numele inculpatului Baluța Serghei, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 august 2014, în cauza penală în privința lui

Baluța Serghei Mihail, născut la 09 octombrie 1991, originar din mun. Chișinău, fără loc permanent de trai.

*Termenul examinării cauzei:**1. Instanța de fond de la 28.11.2013 pînă la 14.04.2014;**2. Instanța de apel de la 16.05.2014 pînă la 26.08.2014;**3. Instanța de recurs de la 13.11.2014 pînă la 14.01.2015.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2014, Baluța Serghei a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Conform art.84 alin. (4) Cod penal la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial pedeapsă stabilită și neexecutată prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 13 decembrie 2013, fiindu-i aplicată lui Baluța Serghei Mihail pedeapsă definitivă de 7 (șapte) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Baluța Serghei, la data de 20 septembrie 2013, în jurul orelor 23:50, împreună și prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, aflându-se pe str. Bănulescu Bodoni, 57, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-au agresat fizic pe cet.Cebotari Pavel, după care Baluța Serghei, avînd la sine un cuțit, l-a atacat și amenințîndu-l cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei a cerut transmiterea banilor în sumă de 5000 de lei.

Tot el, Baluța Serghei, la data de 21 septembrie 2013, în jurul orelor 00:30, împreună cu Saveliev Veaceslav, aflându-se pe str. Bănulescu Bodoni, 57, mun. Chișinău și avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, avînd la sine un cuțit, l-a atacat pe Molodeț Valeriu și amenințîndu-l cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, în mod deschis a sustras de la ultimul telefonul mobil de model „Samsung 5610” cu nr. de IMEI - 353630055667040, cu SIM cartela cu nr. 078623592, la preț de 1000 lei, pe care ulterior l-a transmis lui Saveliev Veaceslav, iar aceasta la rîndul său a sustras ceasul de mîna de model „EYKI” la preț

de 300 lei și brățară din argint la preț de 50 de lei, cauzându-i părții vătămate Molodeț Valeriu o daună materială în proporții considerabile, la sumă totală de 1350 lei.

Prin acțiunile sale intenționate cet. Baluța Serghei, a săvârșit tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra persoanelor în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor agresate, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane, cu folosirea obiectelor în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile - infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

3. Împotriva sentinței instanței de fond au contestat cu apeluri:

- *procurorul Aliona Lașcu*, în care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu pedeapsă mai aspră în privința lui Baluța Serghei. În motivarea apelului declarat s-a invocat precum că, urmare a modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr. 119 din 23 mai 2013, publicată la 21 iunie 2013 în Monitorul Oficial nr. 130-134, la alin. (2) al art. 188 din Codul penal, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege este închisoarea de la 8 ani. Inculpatul a săvârșit infracțiunea după ce modificările au intrat în vigoare, în aceste circumstanțe instanța a admis o eroare de drept.

Totodată, la stabilirea pedepsei, aceasta urmează să fie individualizată, ținându-se cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, inclusiv de gravitatea infracțiunii săvârșite, fiind comisă o infracțiune gravă, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, avînd în vedere că acesta nu este pentru prima dată în conflict cu legea.

- *inculpatul Baluța Serghei și avocatul său Hramcenco Alexandr*, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Baluța Serghei să fie stabilită pedeapsă nonprivativă de libertate. În motivare apelanții au indicat că Baluța Serghei a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputabile; în cazul dat există un șir de circumstanțele atenuante excepționale, cum ar fi: săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial; prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, repararea benevolă a pagubei pricinuite sau înlăturarea daunei cauzate; auto-denumțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoașterea vinovăției; ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei care au provocat infracțiunea; săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale legitimei apărări, stării de extremă necesitate.

Apelanții au menționat că, urmează a fi considerate ca circumstanțe atenuante și următoarele circumstanțe: împăcarea inculpatului cu părțile vătămate, caintă sinceră în cele săvârșite, recuperarea pagubei pricinuite, inclusive pagubei morale părții vătămate, garanția organizației Concordia precum că va depune efort și va întreprinde acțiuni active pentru a se implica în procesul de reintegrare socială a lui Serghei Baluța, precum și depășirea situației de criză în care acesta se află la momentul actual, inclusiv asigurarea lui Serghei Baluța cu locul de trai și cu locul de muncă.

Totodată, apelanții, au menționat precum că semnele calificative ale infracțiunii săvârșite de Baluța Serghei, pe care instanță în fond le consideră dovedite, în fapt nu sunt prezente. Apelanții au considerat că în situația dată nu suntem în față unei tâlhării săvârșite de două sau mai multe persoane. Cuțitaș a avut numai Serghei Baluța și

numai el a amenințat cu cuțitaș pe partea vătămată, apărându-se, iar prezență la fața locului și a altor persoane nu înseamnă faptul coparticipației, sau mai ales participației complexe, în sensul art.44, 45 din Cod penal, iar referitor la semnul calificativ „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, partea apărării la fel consideră că semnul calificativ dat nu este dovedit de acuzarea. Conform alin.(2) art. 126 Cod penal: „Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei”. Caracterul considerabil al prejudiciului cauzat părții vătămate a fost stabilit reieșind în exclusivitate din declarațiile părții vătămate însuși. Instanță în fond nu a stabilit starea materială a părții vătămate și venitul acesteia, aceste circumstanțe nefiind confirmate de vre-un document oficial, certificat privind venituri sau adeverință privind neîncadrarea în câmpul muncii. Astfel, consideră că în cazul dat lipsește temeiul pentru incriminarea semnului calificativ al infracțiunii ca „cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Referitor la semnul calificativ „cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă”, partea apărării a menționat precum că în cazul dat Baluța Serghei nu a folosit armă - cuțitaș, deoarece pe nimeni nu a tăiat, însă numai a arătat cuțitaș pentru apărarea personală și nu a depășit limitele legale ale legitimei apărării.

Instanță în fond la stabilirea pedepsei a luat în considerație decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2014, prin care a fost respins apelul părții apărării cu menținerea sentinței Judecătoriei Ialoveni mun. Chișinău din 13.12.2013. Decizia menționată nu a fost irevocabilă la momentul adoptării sentinței, iar la momentul de față este atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM.

Partea apărării a considerat că în privință lui Baluța Serghei s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, deoarece există un șir de circumstanțele atenuante excepționale și concomitent absența circumstanțelor agravante permite aplicarea în privință lui Baluța Serghei prevederilor art. 79 Codul penal cu aplicarea în cazul dat pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 august 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Baluța Serghei și avocatului Hramcenco Alexandr și a fost admis apelul procurorului Aliona Lașcu, casată sentința și pronunțată o nouă hotărârea prin care: Baluța Serghei a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 8 (opt) ani 2 (două) luni închisoare.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial pedeapsă stabilită și neexecutată prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 13 decembrie 2013, fiindu-i aplicată lui Baluța Serghei pedeapsă definitivă cu închisoare pe termen de 9 (nouă) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Baluța Serghei a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Astfel, instanța de apel a conchis că întreaga sistemă de probe enumerate în decizia sa și apreciate de către instanța de judecată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul comiterii de către inculpatul Baluța Serghei a infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.

(2) lit. b), e), f) Cod penal, *tîlhăria, adică atacul săvîrșit asupra persoanelor în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor agresate, după semnele calificative: de două sau mai multe persoane cu folosirea obiectelor în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a reținut că, în speță, circumstanțele invocate în apelul inculpatului și apărătorului, n-au fost constatate, astfel, argumentul părții apărării precum că în cazul dat este posibilă aplicarea unei pedepse mai blînde, neprivative de libertate, este nefondat.

Privitor la apelul procurorului, instanța de apel a considerat necesar de a-1 admite din considerentul că instanța de fond neîntemeiat i-a aplicat pedeapsa de 6 ani închisoare, or potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr. 119 din 23 mai 2013, publicată la 21 iunie 2013 în Monitorul Oficial nr. 130-134, sancțiunea la alin. (2) al art. 188 din Codul penal, prevede pedeapsa închisorii de la 8 ani la 10 ani.

La stabilirea pedepsei pentru Baluța Serghei, instanța de apel, ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care potrivit art. 16 alin.(4) Codul penal se referă la categoria celor grave, de lipsa circumstanțelor atenuante și de prezența circumstanței agravante - săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară.

5. Avocatul Alexandr Hramcenco în numele inculpatului Baluța Serghei, împotriva hotărîrilor menționate a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Baluța Serghei să-i stabilească o pedeapsă nonprivativă de libertate. În motivarea recursului, apărătorul invocă aceleași motive ca și în instanța de apel (pct. 3). Totodată, apărătorul menționează că în cazul dat este prezentă circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. g), j) Cod penal, care ar da posibilă aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Alexandr Hramcenco în numele inculpatului Baluța Serghei, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către apărător, deși nu este indicat nici un temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, se deduc pct. 10), 12) al acestui articol, și anume că nu a fost corect individualizată pedeapsa aplicată și că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrarea juridică greșită - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

De asemenea, Colegiul reține că în recursul declarat este criticată aprecierea de către instanțele de judecată a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Baluța Serghei privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Totodată, apărătorul consideră că acțiunilor inculpatului li s-au dat o încadrarea juridică greșită deoarece nu a folosit cuțitul. În acest sens, Colegiul penal enunță că conform procesului-verbal de prezentare a persoanei spre recunoaștere după fotografie din 09 octombrie 2013, rezultă că partea vătămată Cebotari Pavel a recunoscut persoana din fotografia cu nr. 2 care în noaptea de 20 septembrie 2013, lângă magazinul „Fidesco” din str. Bănulescu Bodoni, 57, mun. Chișinău, l-a amenințat cu cuțitul și a cerut de la el suma de 5000 lei, aceasta fiind Baluța Serghei. La fel, conform procesului-verbal de prezentare a persoanei spre recunoaștere după fotografie din 09 octombrie 2013, rezultă că partea vătămată Molodeț Valeriu a recunoscut persoana din fotografia cu nr. 3 care în noaptea de 20 septembrie 2013, lângă magazinul „Fidesco” din str. Bănulescu Bodoni, 57, mun. Chișinău, l-a amenințat cu cuțitul și i-a luat telefonul mobil de model „Samsung”, ceasul de mână „EYKI” și brățara, acesta fiind la fel Baluța Serghei.

Colegiul reține că, starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Colegiul penal consideră neîntemeiată poziția părții apărării precum că, în cazul dat nu există semnele calificative ale infracțiunii prevăzute la art. 188 alin.(2), lit. b), e), f) Cod penal, și anume inexistența semnului incriminat - „de două sau mai multe persoane”, deoarece cuțitul a avut numai inculpatul și numai el a amenințat cu cuțit părțile vătămate, iar faptul prezenței la fața locului și a altor persoane, nu înseamnă faptul coparticipației. Tîlhăria se consideră consumată din momentul atacului, însoțit de aplicarea sau amenințarea de aplicare a violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei, indiferent de faptul dacă a fost sau nu însușită averea proprietarului și indiferent de faptul unul sau mai mulți făptuitori au folosit obiecte în calitate de armă. Principalul, în cazul dat, este ca ceilalți participanți să știe că unul din participanți aplică sau amenință cu aplicarea armei, și să-și continue acțiunile lor infracționale, or, în cazul dat, participanții la infracțiune au văzut la inculpatul Baluța S. cuțitul, au văzut că dînsul amenință partea vătămată cu cuțitul și au continuat săvârșirea infracțiunii de tâlhărie.

Din aceste considerente este neîntemeiat și argumentul apărării referitor săvârșirea de către Baluța Serghei a infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale legitimei apărări sau a stării de extremă necesitate, or, dînsul nu a fost atacat și, respectiv, nu avea de la ce să se apere, amenințînd părțile vătămate cu cuțitul.

De asemenea, Colegiul penal consideră nefondată și poziția părții apărării referitor la lipsa în cazul dat și a semnelor calificative „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, or, atît la urmărirea penală cît și în cadrul instanțelor de fond, părțile vătămate au comunicat că prejudiciul care li s-a cauzat este pentru dînșii unul considerabil.

Cu referire la solicitarea părții apărării privind excluderea semnelor calificative „cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă”, pe motiv că inculpatul n-a provocat careva vătămări corporale, ci numai a demonstrat un cuțitaș, Colegiul penal o consideră ca fiind neîntemeiată, or prin „alte obiecte folosite în calitate de armă” se înțeleg orice obiecte care pot cauza daune considerabile sănătății sau vieții persoanei (topor, cuțit, brici, coasă, furcă sau orice obiect metalic etc).

Astfel, Colegiul penal concluzionează că vinovăția inculpatului Baluța Serghei este pe deplin dovedită și acțiunile acestuia corect sunt calificate, iar la aplicarea pedepsei de către instanța de apel s-a ținut cont de criteriile generale ale pedepsei, luîndu-se în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, personalitatea celui vinovat, aplicîndu-i-se o pedeapsă în conformitate cu dispozițiile Părții generale și speciale a Codului penal. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu are.

Cît privește criticile aduse de apărător, precum că instanța de apel la stabilirea pedepsei urma să aplice prevederile art. 79 Cod penal, Colegiul le respinge ca fiind vădit neîntemeiate.

Colegiul constată, că conform prevederilor alin. (1) art. 79 Cod penal, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie, ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia.

Asemenea circumstanțe, în speță, nu s-au reținut, iar instanța de apel corect a respins cerințele părții apărării privind aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Totodată, Colegiul constată că recurentul invocă în recurs aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, această instanță a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este inadmisibil, ca vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin.(1), alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Alexandr Hramcenco în numele inculpatului Baluța Serghei, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 aprilie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 august 2014, în cauza penală în privința lui *Baluța Serghei Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **04 februarie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan